

© ევროპის საბჭო/ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო, 2012. წინამდებარე თარგმანი შესრულებულია ევროპის საბჭოს ადამიანის უფლებათა სატრასტო ფონდის ხელშეწყობით (www.coe.int/humanrightstrustfund). სასამართლოსათვის იგი სავალდებულო ხასიათს არ ატარებს. დამატებითი ინფორმაციისათვის იხილეთ საავტორო უფლებების სრული მიმოხილვა მოცემული დოკუმენტის ბოლოს.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

საინფორმაციო შეტყობინება სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალზე #103

დეკემბერი, 2007

ბეიანი (Beian) რუმინეთის წინააღმდეგ - 30658/05

გადაწყვეტილება 6.12.2007 [III სექცია]

მე-6 მუხლი

სამოქალაქო სამართალწარმოება

მუხლი 6.1

სამართლიანი სასამართლო განხილვა

უზენაესი სასამართლოს წინააღმდეგობრივი გადაწყვეტილებები: *დარღვევა*

მე-14 მუხლი

დისკრიმინაცია

უზენაესი სასამართლოს წინააღმდეგობრივი გადაწყვეტილებების შედეგად ერთსა და იმავე მდგომარეობაში მყოფი პირების მიმართ განსხვავებული მოპყრობა: *დარღვევა*

ფაქტები: განმცხადებელია 1953 წელს გაიწვიეს სამხედრო სამსახურში, მაგრამ არ დაუშვეს სამხედრო წვრთნაზე სასოფლო მეურნეობების კოლექტივიზაციისადმი მისი მამის წინააღმდეგობის გამო. ამის სანაცვლოდ ის მშენებელად მიამაგრეს რამდენიმე სამხედრო ნაწილს. 2002 წლის 22 მაისის #309 კანონით შრომის დეპარტამენტის ხელმძღვანელობით სამხედრო ნაწილებისთვის განხორციელებული სამუშაოები ჩაითვალა იძულებით შრომად და განისაზღვრა კომპენსაცია, მათ შორის ყოველთვიური სარგო, სამედიცინო მომსახურება და სატელევიზიო ლიცენზიის გადასახადისგან გათავისუფლება. განმცხადებელმა ვერ შეძლო ამ შეღავათებით სარგებლობა მითითებული კანონის საფუძველზე, რადგანაც მან სამხედრო ვალდებულება მოიხადა იმ სამხედრო ნაწილში, რომელიც არ ექვემდებარებოდა შრომის დეპარტამენტს. საკასაციო სასამართლოში განმცხადებელი ასაჩივრებდა კანონით შექმნილ დისკრიმინაციას შემდეგ პირთა შორის: იმ გაწვეულთა მიმართ, რომლებიც

იძულებით შრომობდნენ შრომის დეპარტამენტის დაქვემდებარებაში არსებულ სამხედრო ნაწილებში და იმ გაწვეულთა მიმართ, რომელთაც იგივე მოვალეობები ქონდათ დაკისრებული, მაგრამ ვერ სარგებლობდნენ კანონით დადგენილი შეღავათებით, რადგანაც მათი სამხედრო ნაწილები არ იყო შრომის დეპარტამენტის დაქვემდებარებაში. მან ასევე განაცხადა, რომ ანალოგიური სტატუსის მქონე ყოფილმა გაწვეულმა მიმართა საკასაციო სასამართლოს, რომელმაც გადაწყვიტა რომ კანონი #309/2002 ვრცელდებოდა მასზე. საკასაციო სასამართლომ არ დააკმაყოფილა განმცხადებლის საჩივარი იმ საფუძველზე, რომ მისი სამხედრო ნაწილი არ იყო შრომის დეპარტამენტის დაქვემდებარებაში არსებული სამხედრო ნაწილების სიაში.

კანონმდებლობა: მე-6 პუბლის 1-ელი ნაწილი - გადაწყვეტილებათა ნაწილში საკასაციო სასამართლომ გააფართოვა #309/2002 კანონის მოქმედება და გაავრცელა ყველა გაწვეულზე, რომლებიც იძულებით შრომას ახორციელებდნენ სამხედრო სამსახურის პერიოდში, მიუხედავად იმისა რომელ უწყებას ექვემდებარებოდა მათი სამხედრო ნაწილები. თუმცა იმავე პერიოდში მიღებულ სხვა გადაწყვეტილებებში საწინააღმდეგო დაადგინა, როგორც ეს განმცხადებლის შემთხვევაში მოხდა.

მაშინ როცა უმაღლეს ეროვნულ სასამართლოს ამოცანაა იყოს სასამართლო პრაქტიკის ერთგვაროვნების უზრუნველყოფის საშუალება, ეს სასამართლო ახერხებს ზოგჯერ იმავე დღესვე მიიღოს გადაწყვეტილებები ერთი და იმავე კანონის მოქმედების სფეროზე, რომლებიც დიამეტრალურად წინააღმდეგობრივია. თუმცა უზენაესი სასამართლოს ფუნქცია იყო სწორედ ის რომ სასამართლო პრაქტიკაში არსებული წინააღმდეგობები მოწესრიგება. ამ კონკრეტულ საქმესთან მიმართებით საკასაციო სასამართლომ ღრმა და განგრძობადი დევიაცია შექმნა. ქვეყანაში უმაღლესი სასამართლო ორგანოს მიერ შექმნილი ეს პრაქტიკა ეწინააღმდეგებოდა საკანონმდებლო მდგრადობის პრინციპს. ნაცვლად იმისა, რომ შეესრულებინა საკუთარი მოვალეობა და მოეხდინა თანმიმდევრული განმარტება, საკასაციო სასამართლო თავად გახდა საკანონმდებლო არამდგრადობის წყარო და ამით შეზღავნა მართლმსაჯულებისადმი საჯარო ნდობა.

საკანონმდებლო მდგრადობის არარსებობამ განმცხადებელს ჩამოართვა ყველანაირი შესაძლებლობა, ესარგებლა კანონით მისთვის მინიჭებული უფლებით, ანალოგიურ მდგომარეობაში არსებული პირებისაგან განსხვავებით.

დადგენილება: დარღვევა (ერთხმად).

მე-14 მუხლი 1-ელი დამატებითი ოქმის 1-ელ მუხლთან ერთობლიობაში - განმცხადებელმა გაასაჩივრა სახელმწიფო უწყებების უარი მისთვის სამხედრო სამსახურის პერიოდში იძულებით შრომასთან დაკავშირებით #309/2002 კანონით მისთვის მინიჭებული უფლებით სარგებლობაზე. ასრულებდა რა იძულებით შრომას სამხედრო სამსახურის დროს, განმცხადებელი აკმაყოფილებდა აღნიშნული უფლებების მოპოვებისთვის აუცილებელ პირობას. მისთვის ამ უფლებების მინიჭებაზე უარი ეფუძნებოდა მხოლოდ იმ ფაქტს, რომ სამხედრო ნაწილები, რომლებშიც ის მსახურობდა არ იყო შრომის დეპარტამენტის დაქვემდებარებაში. თუმცა, საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებების გათვალისწინებით, რომლებითაც ის კანონით გათვალისწინებულ უფლებებს ავრცელებდა იმ პირებზეც, რომლებიც შრომის დეპარტამენტის დაქვემდებარების გარეშე ასრულებდნენ იძულებით შრომას, განმცხადებელს გაუჩნდა „ლეგიტიმური მოლოდინი“ რომ მისი მოთხოვნა დაკმაყოფილდებოდა. შესაბამისად 1-ელი დამატებითი ოქმის 1-ელი მუხლი მოქმედებს.

საკასაციო სასამართლოს წინააღმდეგობრივი სასამართლო პრაქტიკის შედეგად ერთსა და იმავე მდგომარეობაში მყოფი განმცხადებლისა და სხვა პირთა მიმართ დადგინდა განსხვავებული მიდგომა. ეს არ იყო ნებისმიერი სამართლებრივი სისტემისათვის დამახასიათებელი უბრალო განსხვავება პირველი ინსტანციის სასამართლოებსა და

სააპელაციო სასამართლოებში არსებულ პრაქტიკას შორის, არამედ ეს იყო საკასაციო სასამართლოს მიერ გამოვლენილი ნაკლოვანება სადავო საკითხის გადაწყვეტისას საკუთარი უფლებამოსილების განხორციელების დროს. სახელმწიფომ ვერ წარმოადგინა ამ განსხვავებული მოპყრობის ობიექტური და გონივრული დასაბუთება.

დადგენილება: დარღვევა (ერთხმად).

41-ე მუხლი - 5000 ევრო მიყენებული ზიანის სანაცვლოდ.

© ევროპის საბჭო/ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო
სამდივნოს მიერ მომზადებული ეს მოკლე შეჯამება სავალდებულო არ არის
სასამართლოსთვის

სასამართლო გადაწყვეტილებების მოკლე შეჯამებებისთვის მიჰყევით ბმულს [Case-Law Information Notes](#)

© ევროპის საბჭო/ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო, 2012

ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს ოფიციალური ენებია ინგლისური და ფრანგული. წინამდებარე თარგმანი შესრულებულია ევროპის საბჭოს ადამიანის უფლებათა სატრასტო ფონდის ხელშეწყობით (www.coe.int/humanrightstrustfund). იგი სასამართლოსათვის სავალდებულო ხასიათს არ ატარებს და არც მის ხარისხზე აკისრებს პასუხისმგებლობას. მოცემული დოკუმენტი შეიძლება ჩამოტვირთულ იქნას ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს HUDOC სასამართლო პრაქტიკის მონაცემთა ბაზიდან (<http://hudoc.echr.coe.int>) ან ნებისმიერი სხვა მონაცემთა ბაზიდან, რომელთანაც სასამართლომ მოახდინა მისი გაზიარება. დასაშვებია თარგმანის რეპროდუქცირება არაკომერციული მიზნებისათვის იმ პირობით, რომ მოხდება საქმის სრული სახელწოდების ციტირება, მოცემულ საავტორო უფლებების აღნიშვნასა და ადამიანის უფლებათა სატრასტო ფონდზე მითითებით. წინამდებარე თარგმანის ნებისმიერი ნაწილის კომერციული მიზნებით გამოყენების სურვილის შემთხვევაში, გთხოვთ მოგვწეროთ შემდეგ მისამართზე: publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a

communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.